

Oponentský posudok na habilitačnú prácu

Meno habilitanta: Jakub Bardovič, PhDr., PhD.

Názov záverečnej práce: VOLEBNÉ SYSTÉMY NA ÚROVNI SAMOSPRÁVNÝCH KRAJOV A ICH LIMITY

Meno oponenta: Gabriel Eštok, doc. Mgr., PhD.
(Katedra politológie, Filozofická fakulta,
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach)

Habilitačná práca PhDr. Jakuba Bardoviča, PhD. je zároveň monografiou, v ktorej som mal príležitosť byť jedným z recenzentov. Preto aj časť tohto posudku na habilitačnú prácu preberá niektoré hodnotenia, ktoré sa objavili recenznom posudku k samotnej vedeckej monografii a rozšírený je skôr o formálne náležitosti vyplývajúce z predloženia monografie ako habilitačnej práce.

Názov habilitačnej práce zodpovedá obsahu práce a považujem ho za vhodný. Predložená habilitačná práca spĺňa stanovené požiadavky pre habilitačnú prácu. Autor dodržal predpísané normy pre formálnu úpravu. Habilitant využíva relevantné zdroje a údaje sú správne (citačne a eticky) interpretované. Kontrola originality v *Protokole o kontrole originality* neindikuje žiadne problematické časti predloženej habilitačnej práce a nevykazuje nekorektnú prácu so zdrojmi. Protokol potvrdzuje originálny tvorivý štýl a metodologický prístup autora. Jazykový prejav a štylistika je na dobrej úrovni.

Autor sa problematike volebných systémov dlhodobo venuje. Vďaka orientácii autora v problematike volebných systémov a ich deficitov najmä v Slovenskej republike a v regióne strednej Európy autor predložil zaujímavú a originálnu prácu, ktorá sa snaží vyplniť medzeru vo výskume volebných systémov na Slovensku práve so zameraním sa na deficity volebných pravidiel na úrovni samosprávnych krajov. Autor k legislatívnemu stavu a napĺňaniu volebných pravidiel v konkrétnom type volebného systému vo vybranom štáte pristupuje nielen normatívne, ale prichádza s originálnymi závermi a odporúčaniami možných úprav perspektívne smerujúcim k náprave identifikovaných nedostatkov volebného systém v konkrétnych prípadoch.

Prvá kapitola sa zameriava na charakteristiku teoreticko-metodologických východísk a súčasný stav skúmanej problematiky. V nej autor preukázal orientáciu v

skúmanej problematike a prehľadne a zrozumiteľne charakterizoval metodiku práce. Habilitant v predloženej habilitačnej práci využíva metodológiu adekvátnu k stanovenému hlavnému cieľu práce („charakterizovať existujúce nedokonalosti volebných pravidiel a ich dôsledky pri zohľadnení volebných systém a na to naviazaného výkonu volebného práva“) a jej čiastkovým cieľom. Text je prehľadný a zrozumiteľný. Autor sa orientuje v odbornej terminológii. Okrem obligatórných častí habilitačnej práce, ako je napríklad úvod a záver, tvoria prácu dve kapitoly. Štruktúra práce je primeraná obsahu a cieľu práce. Vďaka vhodnému výberu a použitiu výskumných metód autor naplňa stanovené ciele a prichádza s originálnymi závermi. Práca prináša nové, zaujímavé a originálne poznatky. V druhej kapitole už habilitant ponúka charakteristiky volieb a volebných systém v rámci samosprávnych krajov. Predložená habilitačná práca okrem charakteristiky pravidiel volieb na úrovni samosprávnych krajov a ich úprav a analýzy konkrétnych volieb realizovaných v Slovenskej republike na tejto úrovni od roku 2001, prichádza s originálnym porovnaním ideálu volebných pravidiel, resp. zámerov zákonodarcu novelizovať jednotlivé nastavenia tohto typu volieb s realitou výkonu pasívneho a aktívneho volebného práva so zameraním sa na problematické aspekty volieb na úrovni samosprávnych krajov. Okrem zistení z tejto analýzy prichádza aj s návrhmi na možné úpravy volebných pravidiel smerujúce k potlačaniu identifikovaných deficitov. Práve v tejto časti sa v plnej miere prejavila vyspelosť habilitanta ako profesionálneho vykonávateľa vedeckej činnosti schopného využívať pokročilé vedecké metódy, ponúkať originálne závery a prispievať do vedeckej diskusie v skúmanej problematike. Svoje postoje formuluje trpezlivo a v predloženej práci nevyslovuje kategorické výroky.

Text predloženej habilitačnej práce je doplnený o množstvo obrazových a grafických prvkov ako sú mapy, grafy a tabuľky. Pre skúmanú problematiku považujem využitie týchto prvkov za nevyhnutné pre pochopenie skúmaných javov a procesov. Obrazové a grafické prvky tak slúžia k lepšiemu porozumeniu textu a vhodným spôsobom ho dopĺňajú.

Predloženú habilitačnú prácu považujem za originálnu a prínosnú a za pozitívne považujem, že jej závery sú dostupné aj v monografickom výstupe, ktorý je pre širšiu verejnosť, ale najmä vedeckú komunitu omnoho dostupnejší. Slovenská skúsenosť môže byť prínosom pre tradičné, aj pre nové politické systémy európskom priestore.

Predložená habilitačná práca, ale aj predošlá kontinuálna vedecko-pedagogická činnosť habilitanta, poukazujú na dlhodobý záujem o problematiku volebných systémov so zameraním sa na vybrané aspekty volieb. Na základe poznania profesionálnej vedeckej dráhy aj aktuálnej tvorivej činnosti považujem habilitanta už dnes za špičku pre spomínanú oblasť výskumu na Slovensku. Zároveň sa stáva čoraz akceptovateľnejší a poznateľný aj v zahraničí. Na základe preštudovaných materiálov a prameňov a v súvislosti so skúmanou problematikou, by ma zaujímal **názor autora na vhodnosť prípadného návratu k voľbe predsedov samosprávnych krajov absolútnym väčšinovým volebným systém (v dvoch kolách), prípadne aký volebný systém by v tejto súvislosti považoval za najvhodnejší.**

Na základe vyššie uvedeného oponentského posudku **odporúčam** predloženú habilitačnú prácu k obhajobe a na základe posúdenia doterajšej vedecko-výskumnej a pedagogickej činnosti, odbornej angažovanosti a takisto osobnostných kvalít uchádzača, po splnení všetkých podmienok, **navrhujem** udeliť **PhDr. Jakubovi BARDOVIČOVI, PhD.** vedecko-pedagogickú hodnosť **docent** v študijnom odbore politické vedy.

V Košiciach 5. mája 2024

doc. Mgr. Gabriel Eštok, PhD.